

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-18-0421

Európska prokuratúra v súradniciach ústavného poriadku Slovenskej republiky ako posilnenie európskej integrácie prostredníctvom práva

Zodpovedný riešiteľ **doc. JUDr. Martina Jánošíková, Ph.D.**

Príjemca **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta, Ústav medzinárodného práva a európskeho práva

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

ROMŽA, S.: Ochrana majetkových nárokov štátu, ako poškodeného v trestnom konaní, pri trestnom čine poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, podľa § 261 TZ. In: Právna ochrana účastníkov ekonomicko-právnych vzťahov s akcentom na trestnoprávnu ochranu veriteľov. - Bratislava : Právnická fakulta UK, 2019. - ISBN 9788057101680. - s. 149-159.

MIHÁLIKOVÁ, V.: Právo na tlmočenie a preklad ako jedno z procesných práv v trestnom konaní v kontexte vzniku Európskej prokuratúry a jeho právna úprava v Slovenskej republike In: Comenius. - ISSN 2454-0846. - Roč. 5, č. 3 (2020), s. 99-112.

BECKOVÁ, D.: The European Public Prosecutor's Office: New Actor in EU Criminal Law / Dominika Becková. In: Bratislava law review : semi-annual scholarly legal journal of Faculty of law, Comenius University in Bratislava. - ISSN 2585-7088. - Roč. 4, č. 2 (2020), s. 163-172.

MAZÁK, J.: The European Public Prosecutor's office as a mild expression of the federalisation of the Union? In: Évolution des rapports entre les ordres juridiques de l'Union européenne, international et nationaux : Liber amicorum Jiří Malenovský. - Brusel : Bruyant, 2020. - ISBN 9782802766865.

RUŽIČKOVÁ, V.: Judicial review of the acts of the European public prosecutor's office – possible shortcomings and several considerations in relation to the Slovak Republic and its legislation. In: The Lawyer Quarterly : international journal for legal research. - ISSN 1805-8396. - Roč. 11, č. 4 (2021), s. 665-681.

BECKOVÁ, D.: Európska prokuratúra a práva obvinených a podozrivých osôb v trestnom konaní. In: Studia Iuridica Cassoviensia. - ISSN 1339-3995. - Roč. 9, č. 2 (2021), s. 20-33.

MARČOKOVÁ Becková, D. - KOROMHÁZOVÁ, K.: Implementation of the EPPO Regulation from the Slovak Perspective. In: Bratislava law review : semi-annual scholarly legal journal of Faculty of law, Comenius University in Bratislava. - ISSN 2585-7088. - Roč. 5, č. 2 (2021), s. 75-86.

RUŽIČKOVÁ, V.: The Role of Mutual Trust and Mutual Recognition in the Functioning of the European Public Prosecutor's Office. In: Časopis pro právní vědu a praxi=Journal of jurisprudence and legal practice. - ISSN 1210-9126. - Roč. 30, č. 1 (2022), s. 67-89.

RUŽIČKOVÁ, V.: Harmonisation of Criminal Law across the European Union and the Role of the European Public Prosecutor's Office. In: Studia Iuridica Cassoviensia. - ISSN 1339-3995. - Roč. 10, č. 1 (2022), s. 99-113.

RUŽIČKOVÁ, V.: Effective Judicial Protection and the Regulation Implementing Enhanced Cooperation on the Establishment of the European Public Prosecutor's Office. In Slovak Yearbook of the European Union Law, 2022, č. 1.

JÁNOŠÍKOVÁ, M.: Legitimita európskej prokuratúry. In: Vplyv Európskej únie na trestné právo jej členských štátov=Impact of the European Union on criminal law of EU members. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2022. - ISBN 9788057401728. - s. 72-81.

JÁNOŠÍKOVÁ, M. - MARČOKOVÁ BECKOVÁ, D. (eds.): Európska prokuratúra v Slovenskej republike. 1. vyd., Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2023. - 277 s.. - ISBN 9788057402176.. - ISBN (elektronické) 9788057402183.

TÓTHOVÁ, V.: The fundamental competence of the European Public Prosecutor's Office - room for disputes or effective co-operation. In Publicationes Universitatis Miskolcensis, Sectio Iuridica et Politica, Tomus XLI/1, pp. 144–165, ISSN 0866 - 6032, <https://doi.org/10.32978/sjp.2023.009> .

MARČOKOVÁ BECKOVÁ, D.: Národná správa za SR a komparačná tabuľka o zhode vnútroštátnej úpravy s nariadením 2017/1939 pre potreby Európskej komisie v rámci projektu DG JUST Study on the Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office ('the EPPO').

Uplatnenie výsledkov projektu

Vzhľadom na aktuálnosť témy je možné konštatovať, že výsledky projektu majú značný potenciál svojho uplatnenia v piatich rovinách.

Prvou je rovina ďalšieho vedeckého výskumu. Keďže Európska prokuratúra má za sebou ešte len krátke obdobie svojho reálneho pôsobenia, je možné predpokladať, že mnohé reálne trecie plochy s vnútroštátnym právom sa prejavia až v ďalšom časovom horizonte, čo podnieti aj potrebu ich ďalšieho vedeckého skúmania. Výsledky nášho by mohli byť podkladom pre špecializovanejšie zamerané skúmanie, napríklad na otázky vplyvu troch dimenzií ochrany základných práv na trestné právo členského štátu, čo je jeden z problémov, ktorého existenciu náš výskum potvrdil.

Druhou rovinou je rovina právnej praxe a teda využiteľnosť výsledkov projektu pre výkon jednotlivých právnických profesií, najmä pre advokátov, prokurátorov a sudcov. Už počas

riešení projektu boli niektoré závery na základe konzultácií využívané v rozhodovacej činnosti súdov. Rastúci počet prejudiciálnych otázok slovenských súdov Súdnemu dvoru v oblasti trestného práva a narastajúci počet sťažností pred Ústavným súdom, v ktorých sa argumentuje porušením Charty základných práv v trestnom konaní, sú signálom vzrastajúcej potreby advokátov a sudcov po výsledkoch takéhoto typu výskumu.

Tretou rovinou je rovina legislatívna. Výsledky projektu identifikujúce potreby zmeny vo vnútroštátnej úprave môžu pomôcť pri koncipovaní zmien v existujúcej právnej úprave. Môžu byť dokonca využiteľné aj na úrovni Únie, ako ukazuje požiadavka na vypracovanie národnej správy za SR a komparačnej tabuľky o zhode vnútroštátnej úpravy s nariadením 2017/1939 pre potreby Európskej komisie v rámci projektu DG JUST Study on the Council Regulation (EU) 2017/1939 of 12 October 2017 implementing enhanced cooperation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office ('the EPPO'), s ktorou sa na členku riešiteľského kolektívu obrátili na základe jej publikačnej činnosti týkajúcej sa riešeného projektu.

Štvrtou rovinou je rovina výraznejšieho ukotvenia práva Únie u teoretikov a praktikov pôsobiacich v jednotlivých vnútroštátnych právnych odvetviach. Jedným z poznatkov získaných pri riešení tohto projektu je totiž zistenie, že teoretické základy práva Únie ešte stále nie sú samozrejmou ani v akademickej sfére.

A poslednou štvrtou rovinou je rovina pedagogická, keďže výsledky projektu môžu byť využité v rámci učebného procesu predmetov súvisiacich s právom Európskej únie alebo s trestným právom. Už počas riešenia projektu bola snaha o zapájanie študentov prostredníctvom vypisovania tém záverečných prác (bakalárskych, diplomových a rigorózných). Rovnako boli vypisované aj súvisiace témy pre doktorandské štúdium. Medzi výsledky projektu patrí aj príprava a zaradenie do magisterského študijného programu nového voliteľného predmetu "Vplyv Európskej únie na trestné právo jej členských štátov".

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Projekt bol zameraný na skúmanie Európskej prokuratúry, ktorá je novým orgánom Európskej únie nielen vzhľadom na časové okolnosti svojho vzniku, ale aj vzhľadom na jedinečnosť svojho usporiadania s centralizovanou a decentralizovanou úrovňou. V dôsledku toho sa nevyhnutne dostáva do interakcie s vnútroštátnymi štruktúrami prokuratúr jednotlivých členských štátov. V tomto kontexte projekt sledoval štyri základné ciele. Prvým bolo určiť postavenia Európskej prokuratúry v slovenskom právnom prostredí, pričom bolo zistené, že vzťah medzi Európskou prokuratúrou a slovenskou prokuratúrou nie je otázkou stretu právomocí, ktorá je v zásade v prípade oboch prokuratúr v zásade zhodná, ale ide o otázku vecnej príslušnosti. Druhým cieľom bolo vymedzenie základnej právomoci Európskej prokuratúry. V tejto súvislosti neboli identifikované zásadnejšie problémy týkajúce sa otázky právomocí Európskej prokuratúry, teda práva vyšetrovať, trestne stíhať a podávať obžaloby na súdy členských štátov voči páchatelom trestnej činnosti poškodzujúcej finančné záujmy Únie. Poukázali sme však na potrebu zmeny vnútroštátnej úpravy týkajúcej sa trestných sadzieb niektorých trestných činov tak, aby nedokázalo k vylúčeniu pôsobnosti Európskej prokuratúry v dôsledku vyššej hornej hranice trestnej sadzby neoddeliteľne spojeného trestného činu, ktorý už nie je v pôsobnosti Európskej prokuratúry. Tretím cieľom bolo určenie parametrov zmien vnútroštátneho trestného práva potrebných na riadne fungovanie Európskej prokuratúry. Tento sa nevyhnutne prelínal s ostatnými cieľmi, teda pri dosahovaní ostatných cieľov boli identifikované aj nedostatky v slovenskej právnej úprave. Je možné konštatovať, že najviac potrebných zmien vnútroštátneho práva bude vyvolaných v súvislosti s problematikou ochrany základných práv. Štvrtým cieľom bolo identifikovať kontrolné mechanizmy uplatniteľné pri výkone právomoci Európskej prokuratúry v členskom štáte a na úrovni Únie. Za takýto mechanizmus považujeme aj prejudiciálne konanie pred Súdnym dvorom EÚ, pričom sme identifikovali problém s možnosťou kladenia prejudiciálnych otázok slovenskými súdmi pri preskúmaní procesných úkonov Európskej prokuratúry zakladajúcich právne účinky voči tretím stranám. Naopak, slovenskú právnu úpravu disciplinárneho konania v súvislosti s európskymi delegovanými prokurátormi sme označili za plne kompatibilnú s požiadavkou nezávislosti európskych delegovaných prokurátorov.

Pri riešení projektu sme spolupracovali s predstaviteľmi aplikačnej praxe a výsledky výskumu sme prenášali aj do pedagogickej činnosti. Študentov sme sa snažili zapájať aj prostredníctvom tém záverečných prác.

Vďaka publikačnej činnosti v oblasti výskumu bola členka riešiteľského kolektívu oslovená pre spracovanie národnej správy o súlade vnútroštátnej úpravy s nariadením 2017/1939 pre potreby Európskej komisie.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The project was focused on the investigation of the European Public Prosecutor's Office, which is a new body of the European Union not only due to the time circumstances of its creation, but also due to the uniqueness of its arrangement with a centralized and decentralized level. As a result, it inevitably comes into interaction with the national structures of the prosecutor's offices of individual member states. In this context, the project pursued four basic objectives. The first was to determine the position of the European Public Prosecutor's Office in the Slovak legal environment, while it was found that the relationship between the European Public Prosecutor's Office and the Slovak Public Prosecutor's Office is not a question of a conflict of powers, which is basically the same in the case of both public prosecutor's offices, but a question of substantive jurisdiction. The second goal was to define the basic authority of the European Public Prosecutor's Office. In this context, more fundamental problems related to the question of the powers of the European Public Prosecutor's Office, i.e. the right to investigate, prosecute and bring indictments to the courts of the Member States against perpetrators of criminal activity damaging the financial interests of the Union, were not identified. However, we have pointed out the need to change the national regulation regarding the penalty rates of certain crimes so that it cannot exclude the jurisdiction of the European Public Prosecutor's Office due to the higher upper limit of the penalty rate of an inseparably connected criminal offense that is no longer within the jurisdiction of the European Public Prosecutor's Office. The third objective was to determine the parameters of changes in national criminal law necessary for the proper functioning of the European Public Prosecutor's Office. This was inevitably intertwined with the other goals, i.e. while achieving the other goals, deficiencies in Slovak legislation were also identified. It is possible to state that the most necessary changes in national law will be triggered in connection with the issue of the protection of fundamental rights. The fourth goal was to identify the control mechanisms applicable in the exercise of the authority of the European Public Prosecutor's Office in the member state and at the level of the Union. We also consider preliminary proceedings before the Court of Justice of the EU to be such a mechanism, while we have identified a problem with the possibility of asking preliminary questions by Slovak courts when reviewing procedural acts of the European Public Prosecutor's Office establishing legal effects against third parties. On the contrary, we characterized the Slovak legal regulation of disciplinary proceedings in connection with European delegated prosecutors as fully compatible with the requirement of independence of European delegated prosecutors.

When solving the project, we collaborated with representatives of application practice, and we transferred the research results to pedagogical activities. We also tried to involve the students through the topics of the final theses.

Thanks to her publication activity in the field of research, a member of the research team was approached for the processing of a national report on the compliance of national regulations with Regulation 2017/1939 for the needs of the European Commission.

Potvrdzujeme, že údaje uvedené v tejto správe sú pravdivé a úplné.

Zodpovedný riešiteľ

doc. JUDr. Martina Jánošíková, Ph.D.

V Košiciach 6. 11. 2023

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

Štatutárny zástupca príjemcu

prof. JUDr. Miroslav Štrkolec, PhD.

V Košiciach 6. 11. 2023

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu

Štatutárny zástupca príjemcu 2

V dd. mm. rrrr

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu 2